

Judikatūras krājums

Lieta T-319/11

**ABN Amro Group NV
pret
Eiropas Komisiju**

Valsts atbalsts — Finanšu nozare — Atbalsts, kas ir paredzēts nopietnu traucējumu novēršanai kādas dalībvalsts tautsaimniecībā — LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts — Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu — Atbalsta atļaujas nosacījumi — Aizliegums veikt iegādes — Atbilstība Komisijas paziņojumiem par atbalstu finanšu nozarei finanšu krīzes kontekstā — Samērīgums — Vienlīdzīga attieksme — Labas pārvaldības princips — Pienākums norādīt pamatojumu — Īpašumtiesības

Kopsavilkums – Vispārējās tiesas (trešā palāta) 2014. gada 8. aprīļa spriedums

1. *Valsts atbalsts — Aizliegums — Atkāpes — Komisijas novērtējuma brīvība — Iespēja pieņemt pamatnostādnes — Saistoša iedarbība — Pārbaude tiesā*
(LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts; Komisijas paziņojumi 2008/C 270/02, 2009/C 10/03, 2009/C 72/01 un 2009/C 195/04)
2. *Valsts atbalsts — Aizliegums — Atkāpes — Atbalsts, ko var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu — Atbalsts finanšu nozarei finanšu krīzes apstākļos — Atbalsta summas ierobežošana līdz nepieciešamajam minimumam — Aizliegums veikt uzņēmumu iegādes — Apjoms un ilgums*
(LESD 107. panta 3. punkts; Komisijas paziņojums 2009/C 195/04)
3. *Valsts atbalsts — Aizliegums — Atkāpes — Atbalsts, ko var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu — Atbalsts finanšu nozarei finanšu krīzes apstākļos — Tiesības atcelt vai grozīt Komisijas lēmumu*
(LESD 108. panta 2. punkts; Padomes Regulas Nr. 659/1999 7. pants; Komisijas paziņojums 2009/C 195/04)
4. *Valsts atbalsts — Aizliegums — Atkāpes — Atbalsts finanšu nozarei finanšu krīzes apstākļos — Aizliegums veikt uzņēmumu iegādes — Samērīguma princips — Pārbaude tiesā*
(LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts; Komisijas paziņojumi 2008/C 270/02, 2009/C 10/03, 2009/C 72/01 un 2009/C 195/04)
5. *Valsts atbalsts — Aizliegums — Atkāpes — Atbalsts, ko var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu — Atbalsta saņēmēja uzņēmuma paredzēto restrukturizācijas pasākumu pārbaude — Salīdzinājums ar citu tās pašas nozares uzņēmumu veiktajiem pasākumiem — Pierādīšanas pienākums*
(LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts; Komisijas paziņojums 2009/C 195/04)

6. *Eiropas Savienības tiesības — Vispārējie tiesību principi — Tiesības uz labu pārvaldību — Rūpīga un objektīva lietas materiālu izskatīšana — Komisijas lēmums valsts atbalsta jomā*

(LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts)

7. *Iestāžu akti — Pamatojums — Pienākums — Apjoms — Komisijas lēmums attiecībā uz atbalsta saderīgumu ar iekšējo tirgu — Īss pamatojums — Pieļaujamība — Nosacījumi*

(LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts; Komisijas paziņojumi 2008/C 270/02, 2009/C 10/03, 2009/C 72/01 un 2009/C 195/04)

8. *Iestāžu akti — Pamatojums — Pienākums — Apjoms — Lēmums, kas iekļaujas ieinteresētajai personai zināmos apstākļos, ļaujot tai saprast attiecībā uz to noteiktā pasākuma apjomu — Īsa pamatojuma pieļaujamība*

(LESD 296. pants)

9. *Eiropas Savienība — Īpašumtiesību sistēmas — Neitralitātes princips — Līguma pamatnoteikumu ievērošana — Saistība ar tiesību normām valsts atbalsta jomā*

(LESD 107. panta 1. punkts un 345. pants)

1. LESD 107. panta 3. punkta piemērošanas mērķiem Komisijai ir plaša novērtējuma brīvība, kuras īstenošana ietver sarežģītu ekonomisku un sociālu novērtējumu, kas ir jāveic Savienības kontekstā. Lai to izmantotu, Komisija, izdodot tiesību aktus, var pieņemt tādus indikatīvus noteikumus kā paziņojumi, ja vien šie noteikumi nav pretrunā Līguma normām. Komisija, pieņemot rīcības noteikumus valsts atbalsta pasākumu piemērošanai un ar to publicēšanu paziņojot, ka turpmāk šie noteikumi tiks piemēroti ar tiem saistītajos gadījumos, pati ierobežo novērtējuma brīvības izmantošanas iespējas un nevar atkāpties no šiem noteikumiem, ja vien tā nevēlas attiecīgā gadījumā tikt sodīta par tādu vispārējo tiesību principu kā vienlīdzīgas attieksmes princips vai tiesiskās paļāvības aizsardzības princips pārkāpumu. Tādējādi specifiskajā valsts atbalsta jomā Komisijai ir saistoši tās pieņemtie pamatprincipi un paziņojumi, ciktāl tie atbilst Līguma normām un dalībvalstis tos ir atzinušas. Savienības tiesai ir jāpārbauda, vai Komisija ir ievērojusi noteikumus, kurus tā ir pieņēmusi.

(sal. ar 27.–29. punktu)

2. Komisija nepārkāpj paziņojumu par pārstrukturēšanu, uzskatot, ka princips par valsts atbalsta, kas piešķirts banku nozarē ietilpstošam uzņēmumam, lai novērstu nopietnus traucējumus dalībvalsts tautsaimniecībā, ierobežošanu līdz nepieciešamajam minimumam ļauj tai noteikt aizliegumu iegādāties līdzdalību, kas pārsniedz 5 %, uz maksimālo piecu gadu termiņu, ievērojot turpmāk minētos nosacījumus.

Pirmkārt, aizliegums veikt iegādes neattiecas vienīgi uz līdzdalību uzņēmumos, kas darbojas finanšu nozarē vai valstī, kurā darbojas atbalstu saņēmušais uzņēmums, bet tas potenciāli var attiekties uz ikvienu iegādi, jo tā mērķis ir panākt, lai atbalsta saņēmējas bankas līdzekļi tiktu izmantoti atbalsta atmaksāšanai, pirms tā veic iegādes. Iegāžu mērķim ir jābūt atbalstu saņēmušā uzņēmuma dzīvotspējas nodrošināšanai. Tādēļ ikviena ar pārstrukturēšanas procesu nesaistīta darbība pati par sevi var izraisīt tirgus izkropļojumus. Tas tā būtu ikvienas ar valsts atbalsta palīdzību finansētas iegādes, kas nav noteikti nepieciešama, lai nodrošinātu atbalstu saņēmušā uzņēmuma dzīvotspējas atjaunošanu, gadījumā, kurā tādējādi tiktu pārkāpts atbalsta ierobežošanas līdz nepieciešamajam minimumam princips.

Otrkārt, aizliegums iegūt citu uzņēmumu akcijas vai izdarīt jaunus ieguldījumus nav ierobežots ar kontroles līdzdalību.

Visbeidzot, attiecībā uz aizlieguma ilgumu – lai gan paziņojumā par pārstrukturēšanu nav konkrēti definēts tādu aizliegumu veikt iegādes, kas noteikti ar mērķi nodrošināt atbalsta ierobežošanu līdz nepieciešamajam minimumam, ilgums, jo paziņojuma par pārstrukturēšanu 23. punktā ir veikta atsauce uz atbalsta saņēmēja pārstrukturēšanu, no tā var secināt, ka šāds pasākums var tikt uzskatīts par pamatotu tik ilgi, cik ilgi pastāv šādi apstākļi.

(sal. ar 40., 42.–46., 54., 63., 169. un 177. punktu)

3. Komisijas pilnvaras atļaut iegādes pēc lēmuma, ar kuru apstiprināts valsts atbalsts, kas piešķirts banku nozarē ietilpstošam uzņēmumam, lai novērstu nopietnus traucējumus dalībvalsts tautsaimniecībā un kurš ietver aizliegumu veikt iegādes, izriet no vispārējām administratīvās iestādes, kas, būdama lēmuma šajā jautājumā izdevēja, ir kompetenta to atcelt vai grozīt, pilnvarām. Tas, ka šādā lēmumā nav īpašas norādes par šīm pilnvarām, nevar tikt kvalificēts kā paziņojuma par pārstrukturēšanu pārkāpums.

(sal. ar 66. punktu)

4. Samērīguma princips kā Savienības tiesību vispārīgs princips ir jebkura Savienības iestāžu akta, tostarp lēmumu, ko Komisija pieņem kā konkurences iestāde, tiesiskuma kritērijs.

Aizlieguma veikt iegādes, kas banku nozarē ietilpstošam uzņēmumam noteikts kā nosacījums, lai piešķirtu valsts atbalstu ar mērķi novērst nopietnus traucējumus dalībvalsts tautsaimniecībā, tiesiskums nevar tikt vērtēts, nošķirot šo pasākumu no tā konteksta, bet tas noteikti ir jāvērtē attiecīgās dalībvalsts iesniegtā pārstrukturēšanas plāna kontekstā.

Turklāt, ņemot vērā valsts atbalsta saderīguma ar iekšējo tirgu pārbaudes raksturu, Komisijai ir plaša novērtējuma brīvība, kad tai ir jāvērtē tostarp, vai pasākumu kopums tai ļauj uzskatīt, ka atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu, un līdz ar to Vispārējās tiesas kontrole šajā ziņā noteikti ir ierobežota.

(sal. ar 75., 80. un 81. punktu)

5. Lai novērtētu vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu saistībā ar lēmumu, ar kuru valsts atbalsts banku nozarē ir atļauts, pamatojoties uz pārstrukturēšanas plānu un nosakot dažādus nosacījumus – lai gan nevar tikt izslēgts, ka *in abstracto* var tikt salīdzināti dažādos lēmumos paredzētie specifiskie pārstrukturēšanas pasākumi un nosacījumi, tomēr uzņēmuma pārstrukturēšanai un piešķirtajam atbalstam izvirzītajiem nosacījumiem ir jābūt mērķētiem uz šim uzņēmumam raksturīgajām problēmām un citu uzņēmumu pieredzei atšķirīgos kontekstos var nebūt nozīmes. Katrā ziņā, gadījumā, kad Vispārējai tiesai var lūgt izvērtēt prasītāja situācijas salīdzināmību ar attiecīgajām situācijām citos Komisijas lēmumos, tas, vai šīs situācijas ir vai nav salīdzināmas, ir jāpierāda prasītājam.

(sal. ar 113., 114., 184. un 185. punktu)

6. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 128., 213. un 214. punktu)

7. Valsts atbalsta jomā ir atļauts pamatojums, kas ir salīdzinoši īss un lielākoties ietver paziņojumā par pārstrukturēšanu izklāstītos principus, jo tas skaidri un nepārprotami atklāj Komisijas argumentāciju, tostarp tādēļ, ka Komisija ir piemērojusi minētajā paziņojumā izklāstīto principu. Turklāt prasītāja piedāvāto alternatīvo pasākumu izvērtējuma neesamība ir attaisnota tādēļ, ka no pamatojuma izriet, ka ir nepieciešama strikta tāda izklāstītā principa kā atbalsta ierobežošanas līdz nepieciešamajam minimumam piemērošana, kas izslēdz elastīgākus alternatīvus risinājumus.

Turklāt, lai gan Komisijas paziņojumu par atbalstu finanšu nozarei finanšu krīzes apstākļos rezultātā tika īstenota jauna politika, Komisijai tomēr nav jāsniedz detalizēts pamatojums.

Visbeidzot, katrā ziņā cita lēmuma pamatojuma apjoms ir maznozīmīgs, lai ļautu Vispārējai tiesai novērtēt, vai apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots no tiesību viedokļa.

(sal. ar 135., 136., 139. un 141. punktu)

8. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 138. punktu)

9. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 147., 148. un 153. punktu)